

AAU-001-0012109 Seat No. _____

B. A. (Sem. II) (CBCS) Examination

April / May - 2016

Economics : Paper - III

(Principles of Economics - II)

(Elective - II) (New Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 0012109

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના :** (1) આંતરિક વિકલ્પના આધારે બધા પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો.
 (2) પ્રશ્ન નં. 1 (MCQ)ના જવાબ ઉત્તરવહીમાં જ આપવાના રહેશે.
 (3) જમણી બાજુના આંકડા જે તે પ્રશ્નના પૂરા ગુણ દર્શાવે છે.

1 આંતરિક વિકલ્પોના આધારે સાચા વિકલ્પની પસંદગી કરો : 20

(1) જો સરેરાશ કુલ ખર્ચમાંથી સરેરાશ અસ્થિર ખર્ચ બાદ કરીએ તો

- (A) સીમાંત ખર્ચ પ્રાપ્ત થાય
 (B) સરેરાશ ખર્ચ પ્રાપ્ત થાય
 (C) સરેરાશ સ્થિર ખર્ચ પ્રાપ્ત થાય
 (D) કુલ ખર્ચ પ્રાપ્ત થાય

(2) વાસ્તવિક ખર્ચનો ખ્યાલ.....

- (A) પરલક્ષી છે. (B) નિરપેક્ષ છે.
 (C) આત્મલક્ષી અને સાપેક્ષ છે. (D) વાસ્તવિક છે.

(3) સીમાંત ખર્ચ એટલે -

- (A) વસ્તુનું એકમદીઠ ખર્ચ
 (B) વસ્તુનું કુલ ઉત્પાદન ખર્ચ
 (C) એક વધારાના એકમનું ઉત્પાદન કરવાથી કુલ ખર્ચમાં થતો ફેરફાર
 (D) અંતિમ એકમનું ઉત્પાદન ખર્ચ

- (4) વૈકલ્પિક ખર્ચ એટલે -
- (A) જતા કરવા પડતા વિકલ્પો
(B) પસંદ કરવા પડતા વિકલ્પો
(C) જતો કરવો પડતો બીજો શ્રેષ્ઠ વિકલ્પ
(D) નાણાંમાં કરવો પડતો ખર્ચ
- (5) ઘટતા મળતરનાં નિયમને ખર્ચના દૃષ્ટિકોણથી બીજા કયા નામે ઓળખવામાં આવે છે ?
- (A) વધતા ખર્ચનો નિયમ (B) સ્થિર ખર્ચનો નિયમ
(C) ઘટતા ખર્ચનો નિયમ (D) અસ્થિર ખર્ચનો નિયમ
- (6) વધતા મળતરનાં નિયમને ખર્ચના દૃષ્ટિકોણથી બીજા કયા નામે ઓળખવામાં આવે છે ?
- (A) વધતા ખર્ચનો નિયમ (B) સ્થિર ખર્ચનો નિયમ
(C) ઘટતા ખર્ચનો નિયમ (D) અસ્થિર ખર્ચનો નિયમ
- (7) ઉત્પાદનની પ્રક્રિયાના પ્રારંભિક તબક્કામાં મળતરનો કયો નિયમ જોવા મળે છે ?
- (A) ઘટતા મળતરનો નિયમ (B) વધતા મળતરનો નિયમ
(C) અસ્થિર મળતરનો નિયમ (D) સ્થિર મળતરનો નિયમ
- (8) પ્રો. આલ્ફ્રેડ માર્શલે ઘટતા મળતરનો નિયમ કયા ક્ષેત્રનાં સંદર્ભમાં રજૂ કરેલ છે?
- (A) ઉદ્યોગ ક્ષેત્ર (B) સેવા ક્ષેત્ર
(C) ખેતી ક્ષેત્ર (D) ખનિજ ક્ષેત્ર
- (9) જે બિંદુએ પ્રત્યેક સાધનને ચૂકવવામાં આવતી કિંમત તેની સીમાંત આવક બરાબર થઈ રહે તે સમતુલાનાં બિંદુએ ઉત્પાદકને કેટલો નફો પ્રાપ્ત થાય છે ?
- (A) સામાન્ય નફો (B) વધારે નફો
(C) મહત્તમ નફો (D) ઓછો નફો
- (10) વેતન દર કોણ નક્કી કરે છે ?
- (A) ભૌતિક ઉત્પાદન (B) સીમાંત ઉત્પાદકતા
(C) સીમાંત ઉત્પાદન (D) ભૌતિક ઉત્પાદકતા
- (11) વેતનનો ઘટાડો શેમાં વધારો સર્જી શકે છે ?
- (A) આવકની સમાનતામાં (B) બેરોજગારીમાં
(C) આવકની અસમાનતામાં (D) રોજગારીમાં

- (12) સાધનોના કાર્ય બદલ તેને જે વળતર સીમાંત ઉત્પાદકતા પ્રમાણે આપવામાં આવે છે તેને શું કહેવામાં આવે છે ?
- (A) કાર્યગત વહેંચણી (B) વ્યક્તિલક્ષી વહેંચણી
(C) સીમાંત વહેંચણી (D) આવકની વહેંચણી
- (13) ભાડા જેવી આવકને બીજા કયા નામે ઓળખવામાં આવે છે ?
- (A) આર્થિક ભાડું (B) તફાવતી ભાડું
(C) કરારી ભાડું (D) આભાસી ભાડું
- (14) આર્થિક ભાડાં કરતાં કયું ભાડું ઘણું વધારે હોય છે ?
- (A) તફાવતી ભાડું (B) કરારી ભાડું
(C) વિશિષ્ટતાજન્ય ભાડું (D) અછત ભાડું
- (15) ઉત્પાદનનાં સાધનને પ્રાપ્ત થતી બધી આવક ભાડું હોય ત્યારે તે સાધનનાં પુરવઠાની મૂલ્ય સાપેક્ષતા કેવી હોય છે ?
- (A) સંપૂર્ણ મૂલ્ય અનપેક્ષ (B) મૂલ્ય સાપેક્ષ
(C) સંપૂર્ણ મૂલ્ય સાપેક્ષ (D) મૂલ્ય અનસાપેક્ષ
- (16) બદલા કમાણી કરતાં જે વધારાની આવક પ્રાપ્ત થાય છે તેને શું કહેવાય છે ?
- (A) કરારી ભાડું
(B) આર્થિક ભાડું
(C) આભાસી ભાડું
(D) ઉપરમાંથી કોઈ પણ બાબત લાગુ પડતી નથી
- (17) “નફો એ નિયોજકની કુશળતાનું ભાડું છે” આ વ્યાખ્યા કયા અર્થશાસ્ત્રીએ આપેલ છે ?
- (A) પ્રો. નાઈટ (B) પ્રો. શુમ્પીટર
(C) પ્રો. જે. બી. કલાર્ક (D) પ્રો. એફ. એ. વોકર
- (18) ઉત્પાદનના કયા સાધનની આવક અપૂર્વનિર્ણિત કે અનિશ્ચિત હોય છે ?
- (A) શ્રમિક (B) નિયોજક
(C) ભૂમિ (D) મૂડી
- (19) કયા અર્થશાસ્ત્રી કહે છે કે “નફો એ સંશોધનનું વળતર છે”
- (A) પ્રો. વિલિયમ ફેલ્નર (B) પ્રો. શુમ્પીટર
(C) પ્રો. જે. બી. કલાર્ક (D) પ્રો. એફ. એ. વોકર
- (20) કુલ વેચાણ આવકમાંથી સ્પષ્ટ ખર્ચ બાદ કરતાં કયો નફો પ્રાપ્ત થાય છે ?
- (A) આર્થિક નફો (B) બિન આર્થિક નફો
(C) હિસાબી નફો (D) ચોખ્ખો નફો

- 2 સ્થિર ખર્ચ અને અસ્થિર ખર્ચના ખ્યાલો ઉદાહરણ અને આકૃતિની મદદથી સમજાવો. 10

અથવા

- 2 સરેરાશ ખર્ચ અને સીમાંત ખર્ચ વચ્ચેનાં આંતરસંબંધો આકૃતિ દ્વારા સ્પષ્ટ કરો. 10
- 3 “ઘટતું મળતર અને વધતું મળતર એક સિક્કાની બે બાજુઓ જેવા છે” - ચર્ચા કરો. 10

અથવા

- 3 પેટી વિકાસનાં લાભોની ચર્ચા કરો. 10
- 4 વહેંચણીનો સીમાંત ઉત્પાદકતાનો સિદ્ધાંત સમજાવો. 10

અથવા

- 4 “બદલા કમાણી કરતા જે વધારાની આવક થાય છે તે ભાડું છે” - આધુનિક ભાડાનાં સિદ્ધાંતના સંદર્ભમાં આ વિધાન તપાસો. 10
- 5 સાધનનાં મૂલ્યનિર્ધારણનો પ્રશ્ન શા માટે અલગ રીતે વિચારવામાં આવે છે ? 10

અથવા

- 5 “નફો નવપ્રવર્તનનું પરિણામ છે” - ચર્ચા કરો. 10
- 6 ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ એક) 10
- (1) વૈકલ્પિક ખર્ચના ખ્યાલની મર્યાદાઓ
- (2) ઘટતા મળતરનાં નિયમની ઉપયોગિતા
- (3) નફાનો જોખમનો સિદ્ધાંત.

ENGLISH VERSION

- Instructions :**
- (1) Answer all the questions on the basis of internal option.
 - (2) Question Number-01 should be must give answers in the Answer book.
 - (3) Right side figure show the total marks of the questions.

1 Choices appropriate option on the base of the internal options : **20**

- (1) If we deduct average variable cost from average total cost we get.
 - (A) Marginal cost
 - (B) Average cost
 - (C) Average fixed cost
 - (D) Total cost
- (2) The concept of real cost is _____.
 - (A) Objective
 - (B) Absolute
 - (C) Psychological and Comparatively
 - (D) Real
- (3) Marginal cost means _____.
 - (A) Per unit production cost of commodity
 - (B) Total production cost of commodity
 - (C) Changed in total production cost due to produce one additional unit
 - (D) Production cost of final unit.
- (4) Opportunity cost means _____.
 - (A) Alternative to be left out
 - (B) Alternative to chosen
 - (C) Second best alternative to be left out
 - (D) Cost to be incurred in money
- (5) In point of view of cost, under which name, the Law of Diminishing return is identified?
 - (A) The Law of increasing cost
 - (B) The Law of constant cost
 - (C) The Law of decreasing cost
 - (D) The Law of instable cost

- (6) In point of view of cost, under which name, the Law of Increasing return is identified?
 - (A) The Law of increasing cost
 - (B) The Law of constant cost
 - (C) The Law of decreasing cost
 - (D) The Law of instable cost
- (7) Which Law of return is seen being in the first stage of process of production?
 - (A) The Law of Diminishing Return
 - (B) The Law of Increasing Return
 - (C) The Law of Instable Return
 - (D) The Law of Constant Return
- (8) In which sector context, Prof. Alfred. Marshall presented the Law of Diminishing Return?
 - (A) Industrial sector (B) Service sector
 - (C) Agricultural sector (D) Mineral sector
- (9) How much profit does a producer get at the stage when price of each factor of Production is equal to marginal revenue?
 - (A) Normal profit (B) more profit
 - (C) Maximum profit (D) Less profit
- (10) Who decides the wages rate?
 - (A) Physical production
 - (B) Marginal productivity
 - (C) Marginal production
 - (D) Physical productivity
- (11) What increase can be created by the decrease in wages?
 - (A) In equality of income
 - (B) In unemployment
 - (C) In inequality of income
 - (D) In employment
- (12) What is called the return given according to the marginal Productivity of function of factor of production?
 - (A) Functional Distribution
 - (B) Personal Distribution
 - (C) Marginal Distribution
 - (D) Income Distribution

- (13) By which other name Quasi Rent is identified?
- (A) Economic rent (B) Differential rent
(C) Contract rent (D) Shadow rent
- (14) Which rent is more than economic rent?
- (A) Differential rent (B) Contract rent
(C) Specialized rent (D) Scarcity rent
- (15) When total earning of unit of factor is rent, how is the elasticity of supply of that factors?
- (A) Perfectly inelastic Supply
(B) Elastic Supply
(C) Perfectly elastic Supply
(D) Inelastic Supply
- (16) What is called received surplus earning which is more than transfer earning?
- (A) Contract rent
(B) Economic rent
(C) Quasi rent
(D) No option is related with above.
- (17) "Profit is the rent of the ability of the entrepreneurs" - which economist has given this statement?
- (A) Prof. Knight (B) Prof Schumpeter
(C) Prof. J.B. Clark (D) Prof. F.A.Walker
- (18) Which factor of production earning is uncertain?
- (A) Labour (B) Entrepreneur
(C) Land (D) Capital
- (19) Which economist said "Profit is the reward for Innovation"?
- (A) Prof. William Fellner (B) Prof. Schumpeter
(C) Prof. J.B. Clark (D) Prof. F.A. Walker
- (20) Which profit is achieved from total selling income after excluding Explicit cost?
- (A) Economic Profit (B) Non Economic Profit
(C) Accounting Profit (D) Net Profit

- 2** Explain the concept of fixed cost and variable cost with the help of illustration and figure **10**

OR

- 2** Clarify the interrelationships between Average cost and Marginal cost with the help by diagram **10**

- 3** "Increasing returns and diminishing returns are just like two sides of a coin"- Discuss. **10**

OR

- 3** Discuss the advantages of expansions size of firm. **10**

- 4** Explain the marginal productivity theory of distribution. **10**

OR

- 4** "Rent is incurred if there is surplus over transfer earnings"-Examine the statement with reference of modern theory of rent. **10**

- 5** Why does the issue of price determination of factors of production are separately thought? **10**

OR

- 5** "Profit is a result of innovation"-Discuss **10**

- 6** Write short notes : (any one) **10**

- (1) Limitations the concept of opportunity cost
- (2) Usefulness of the law of diminishing return.
- (3) Risk theory of profit.
